

Posudek diplomové práce

Název práce: *Induktivní a deduktivní přístup při výuce gramatiky německého jazyka*

Jméno a příjmení autorky práce: *Simona Tušicová*

St. program, st. obor: *2M7503 - Učitelství pro základní školy (2. stupeň)*

Učitelství pro 2. stupeň základních škol – Matematika

Učitelství pro 2. stupeň základních škol - Německý jazyk a literatura

Vedoucí práce: *PhDr. Petra Besedová, Ph.D.*

Oponentka: *doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D.*

Hlavní kritéria hodnocení práce	hodnocení min. 1 bod, max. 10 bodů
1. Stanovení cíle práce, logická stavba a členění práce	10
2. Obsahová úroveň vypracování teoretické části	10
3. Obsahová úroveň vypracování praktické/didaktické části	10
4. Adekvátnost zvolených metod a způsob jejich užití	10
5. Formální úprava a náležitosti práce	10
6. Jazyková a terminologická úroveň	9
7. Práce s literaturou, citace, seznam literatury	9
8. Vlastní přínos studenta	10
9. Dosažení stanoveného cíle práce	10
10. Úroveň vypracování českého abstraktu	10
Body celkem:	98

Dílicí připomínky a náměty:

Tématem diplomové práce je porovnání výukových metod ve výuce gramatiky německého jazyka na 2. stupni základních škol, konkrétně induktivního a deduktivního přístupu. Cílem autorky je popsat jejich přednosti a nedostatky, uvést konkrétní příklad vyučování gramatiky pomocí těchto metod a na základě kvantitativního výzkumu zjistit preference vyučujících, jež tyto metody užívají.

Práce začíná obvyklými náležitostmi diplomové práce včetně abstraktu, seznamu zkratek a úvodu do problematiky, dále sestává z teoretické části a jejího shrnutí,

praktické části a jejího shrnutí, výzkumné části a shrnutí, závěrečného shrnutí celé práce v němčině a angličtině, seznamu tabulek, obrázků a grafů a přehledu literárních a internetových zdrojů + přílohy (celkem 114 číslovaných stran, z toho 95 stran textu + 19 stran ve vědeckých pracích obvykle nečíslovaných).

Teoretická část začíná definováním pojmu gramatika a jejího postavení ve výuce cizího jazyka. Podrobně jsou popsány principy výuky gramatiky, výběr tzv. gramatického minima a jeho prezentace ve SERR (GER) a jednotlivé fáze prezentace, upevňování, opakování a systematizace gramatického jevu včetně následné kontroly znalostí. Velmi názorný je popis vyučovacích metod v historickém vývoji učení cizím jazykům a bližší pohled je věnován metodě dedukce a indukce ve výuce gramatiky. V praktické části je pak názorně popsána výuka gramatického jevu (nácvik konjugace slovesa *sein* v přítomném čase nejprve induktivní metodou, poté deduktivní metodou. V komentáři jsou popsány přednosti a případné nedostatky jednotlivých metod z pohledu autorky práce.

Empirická část (výzkumná část) je přesně vymezena cíli a výzkumnými otázkami, popisem metod, přípravou on-line dotazníku, charakteristikou respondentů, kteří se dotazníkové akce on-line zúčastnili. Součástí vyhodnocení jsou také validita a reliabilita dat a precizní datová analýza. Následuje zodpovězení výzkumných otázek a diskuse nad zjištěnými výsledky.

Velkou předností posuzované diplomové práce je, že se autorce úspěšně podařilo výborně skloubit znalosti z obou svých studijních oborů – matematiky a německého jazyka. Analýza zjištěných dat, jejich prezentace a interpretace přesahuje rámec diplomové práce a svědčí o výborné orientaci autorky v dané problematice. Kladně hodnotím, že autorka přiznává jazykovou korekturu textu rodilým mluvčím. O tom svědčí minimum jazykových chyb (vzniklých pravděpodobně snížením pozornosti při závěrečném přepisu textu).

Menší výhrady mám k seznamu literatury, který je sice rozdělen na knižní a internetové zdroje, ale již u knižních zdrojů jsou uváděny internetové odkazy. Lze se tedy domnívat, že autorka práce využívala spíše online formu a v tom případě doporučuji i tyto publikace zařazovat do internetových zdrojů.

Otázky k diskusi:

- 1) Na str. 23 je uvedena charakteristika gramatiky. Není jednoznačné, zda se jedná o citaci, parafrázování nebo vlastní slova autorky, případně shrnutí vícero definic pojmu od různých autorů. Prosím o upřesnění.

- 2) V práci autorka zmiňuje chyby „die entstehen können, wenn die Lernenden die Grammatikregel einer Sprache in einer anderen Sprache nutzen.“ Jakým odborným termínem jsou takové chyby označovány a dále klasifikovány a co je jejich příčinou?
- 3) Ve výuce cizího jazyka kromě vyučovacích metod (na straně vyučujících) mají nesporný význam také učební styly (na straně studujících). Které z vyučovacích metod (indukci nebo dedukci) dávají jednotlivé typy učení přednost?

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Předkládaná závěrečná práce vykazuje velmi dobrou úroveň, prokazuje schopnost studentky samostatně vědecky pracovat, orientovat se v literatuře, vyhledávat prameny, kriticky je hodnotit a vyvozovat závěry. Nadstavbou je precizní analýza a statistika zjištěných dat, jež překračuje úroveň diplomové práce.

Posudek vypracovala:

V Hradci Králové dne 16. 5. 2023

Jana Ondráková

